

Veriler üzerine genel not

Buradaki istatistik tablolarda sunulan verilere, tanımlar, kaynaklar ve sembollere ilişkin açıklamalar eşlik etmektedir. Mümkün olan her yerde, sorumlu Birleşmiş Milletler kuruluşunca elde edilen resmi hükümet verileri kullanılmıştır. Bu anlamda uluslararası standartlara göre yapılmış tahminlerin elde olmadığı durumlarda ise tablolar diğer kaynaklardan yararlanmıştır ki, bunların arasında ilgili UNICEF ülke temsilcilikleri başta gelmektedir. Mümkün olduğu yerlerde yalnızca kapsamlı ya da temsil niteliği olan ulusal veriler kullanılmıştır.

Veri kalitesinin, yakın zamanlarda insan eseri ya da doğal felakete uğramış ülkelerde bu durumdan olumsuz yönde etkilenmiş olması muhtemeldir. Ülkedeki temel altyapının tahrip olduğu ya da önemli nüfus hareketlerinin gerçekleştiği durumlarda bu söylenen özellikle geçerlidir.

Göstergelerden bazıları, örneğin yaşam beklentisi, toplam doğurganlık, kaba doğum ve ölüm hızlarına ilişkin veriler, Birleşmiş Milletler Nüfus Dairesi tarafından yürütülen rutin tahmin ve projeksiyon çalışmalarının bir parçasını oluşturmaktadır. Gerek bunlar, gerekse uluslararası planda yapılan tahminler düzenli olarak gözden geçirilmektedir. Buradaki kimi verilerin daha önceki UNICEF yayınlarına göre farklı olmasının nedeni de budur.

Bu yılın raporunda iki tablo gözden geçirilip önemli ölçüde değiştirilmiştir. Tablo 4'te yer alan HIV/AIDS'le ilgili bilgi ve davranış göstergeleri, kalite ve karşılaştırılabilirlik açısından titiz biçimde gözden geçirilmiş, kimi veriler çıkartılırken önemli ölçüde yeni veriler tabloya dahil edilmiştir. HIV taşıyan insan sayısı ile ilgili olarak UNAIDS tarafından yapılan tahminler de gene titiz biçimde gözden geçirilmiştir ve şimdi ilgili tabloda belirsizlik alanları da verilmektedir. Çocuk korumayla ilgili 9. tabloya çocuk yaştaki evlilikler ile ilgili yeni veriler eklenmiştir. Ayrıca, çocuk işçiliği, doğumda nüfus kaydı ve kadın sünneti gibi başlıklarda bu kez daha fazla sayıda ülke için bilgi verilmektedir. Bu göstergelere ilişkin daha ayrıntılı bilgiler tablolardan sonra verilen notlarda yer almaktadır.

Ayrıca, 1, 3 ve 8. tablolarda önemli değişiklikler yapılmıştır. Örneğin Tablo 1'de net ilköğretim kayıt/devamlılık göstergesi, bunların bulunduğu yerler için 1999-2003 dönemi hanehalkı araştırmalarında yer alan devamlılık verilerinden hareketle, diğer yerler için ise UNESCO/UIS (UNESCO İstatistik Enstitüsü) tarafından bildirilen idari kayıt rakamlarından kalkarak hesaplanmıştır. Bu da, ağırlık verilen göstergelerin kayıttan devamlılığa kayması anlamına gelmektedir.

Sembollerin açıklanması

Bu istatistik bölümünün amacı tüm dünyadaki çocukların ve kadınların durumuna ilişkin genel bir tablo sunmak olduğundan, verilere ilişkin ayrıntılı açıklamaların ve dipnotların başka yerler için daha uygun olacağı düşünülmüştür. Aşağıda açıklanan işaretler bütün tablolar için aynı anlama gelmektedir. Salt belirli bir tabloya özgü işaret varsa, onun açıklaması tablonun hemen altında yer almaktadır.

nin kayıttan devamlılığa kayması anlamına gelmektedir.

Sağlıkla ilgili veriler bu yıl iki önemli değişikliğe uğramıştır. Tablo 3'te içme suyu ve sanitasyonla ilgili veriler güncellenmiş, bu arada sanitasyon kapsamının tahmin yönteminde küçük bir değişiklik yapılmıştır. Daha önceki tahminlerde, tanımlı yeterli yapılar helalara ilişkin "iyileştirilmiş" notu bulunmaktaydı. Bu yılın raporunda ise, hela tipine göre daha ayrıntılı bir döküm yapılarak sanitasyon imkanlarının bu bölümüne bir düzeltme faktörü eklenmiştir. Böyle bir dökümün bulunmadığı yerlerde ise, iyi tanımlanmamış hela (örneğin basit hela çukurları kullananlar) kullanan yalnızca nüfusun yarısı bu alanda "iyileştirilmiş" imkanlardan yararlanıyor sayılmıştır. Yöntemde yapılan bu değişiklik, örneğin Sahra Güneyi Afrika gibi "geleneksel" helaların çok yaygın olduğu yerlerde sanitasyon kapsamındaki nüfusta azalmaya yol açmıştır. Bu alanda daha fazla araştırma yapıldıkça, daha yeterli tanımlara ve eldeki imkanların daha ayrıntılı dökümüne ulaşıldıkça, sanitasyonla ilgili tahminler de daha fazla kesinlik kazanacaktır.

Bu tabloda yapılan diğer bir değişiklik de ağızdan sıvı tedavisiyle ilgili göstergeler üzerindedir. Şimdi ağızdan sıvı tedavi görenler, 5 yaşından küçük olup ishal sırasında ORS paketleri, tavsiye edilen ev yapımı sıvılar, alınan sıvının artırılması ve bu arada emzirmenin de sürdürülmesi gibi uygulamalardan yararlanabilen çocuk yüzdesi olarak verilmektedir. Daha önceki göstergeler ise yalnızca sıvı alımını artıranlar ve beslenmeyi sürdürenler temeline dayanmaktaydı.

Tablo 8'de anne ölüm hızlarıyla ilgili üç sütun bulunmaktadır. Bu sütunlardan biri yetkili makamlar tarafından bildirilen verileri içermektedir. İkinci sütun, anne ölümlerinde hayli yaygın görülen eksik bildirim ve yanlış sınıflandırma gibi sorunlar nedeniyle gereken düzeltmeleri ve ayrıca verisi olmayan ülkeler için yapılan tahminleri vermektedir. Bu yıl eklenen üçüncü sütun ise yaşam boyu anne ölüm riskini vermektedir. Anne ölüm hızı, bir kez gebe kaldığında bir kadının ölme riskinin ölçüsüdür. Yaşam boyu risk göstergesi, kadının doğum yapabileceği dönem boyunca bu kümülatif riski göstermektedir. Bu göstergenin düşük değerde olması, yaşam boyu anne ölüm riskinin yüksek olduğunu gösterir.

Bu tablolara ek olarak, her tablonun sonunda kullanılan bölgesel ülke gruplarında da değişiklik yapılmıştır. Belirtilen şu ülkeler, artık sanayileşmiş ülkeler bölge ortalamalarına dahil edilmektedir: Kıbrıs, Çek Cumhuriyeti, Estonya, Macaristan, Letonya, Litvanya, Polonya ve Slovakya.

- Bu işaret elde veri olmadığını gösterir.
- x Bu işaret, verilerin, sütun başlığında belirtilenin dışındaki yıllara ve dönemlere ait olduğunu, standart tanıma ayrı düştüğünü ya da ülkenin yalnızca bir bölümüne ilişkin olduğunu gösterir. Bu durumdaki veriler bölgesel ortalama ya da toplamlara dahil edilmemiştir.
- * Bu işaret, verilerin, sütun başlığında belirtilen dönem içindeki en son yıla ait olduğunu gösterir.

Beş yaş altı ölümlere göre sıralama

Aşağıdaki listede ülkeler ve bölgeler, çocukların esenliği açısından kritik bir gösterge olan 2003 yılı 5 yaş altı ölüm hızı (5YAÖH) tahminlerine göre en yüksekten aşağı doğru sıralanarak yer almaktadır.

	5 Yaş Altı Ölüm Hızı			5 Yaş Altı Ölüm Hızı			5 Yaş Altı Ölüm Hızı	
	Değer	Sıra		Değer	Sıra		Değer	Sıra
Sierra Leone	284	1	Moğolistan	68	65	Bosna Hersek	17	130
Nijer	262	2	Bolivya	66	65	Libya	16	132
Angola	260	3	Kiribati	66	65	Bahreyn	15	133
Afganistan	257	4	Güney Afrika	66	65	Bulgaristan	15	133
Liberya	235	5	Namibya	65	65	Katar	15	133
Somali	225	6	Marshall Adaları	61	71	Şeyseller	15	133
Mali	220	7	Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti	55	72	Sri Lanka	15	133
Burkina Faso	207	8	Tuvalu	51	73	Bahamalar	14	138
Kongo Demokratik Cumhuriyeti	205	9	Guatemala	47	74	Dominik	14	138
Gine-Bissau	204	10	Gürcistan	45	75	Sırbistan ve Karadağ	14	138
Rwanda	203	11	Cezayir	41	76	Uruguay	14	138
Çad	200	12	Honduras	41	76	Barbados	13	142
Nijerya	198	13	Endonezya	41	76	Antigua ve Barbuda	12	143
Fildişi Sahili	192	14	Belize	39	79	Litvanya	12	143
Burundi	190	15	Mısır	39	79	Umman	12	143
Moritanya	183	16	İran İslam Cumhuriyeti	39	79	Liechtenstein	11	146
Zambiya	182	17	Fas	39	79	Litvanya	11	146
Orta Afrika Cumhuriyeti	180	18	Surinam	39	79	Eski Yugoslav Cumhuriyeti Makedonya	11	146
Malawi	178	19	Türkiye	39	79	Kosta Rika	10	149
Etiyopya	169	20	Nikaragua	38	85	Şili	9	150
Kamerun	166	21	Vanuatu	38	85	Estonya	9	150
Tanzanya	165	22	Çin	37	87	Kuveyt	9	150
Gine	160	23	El Salvador	36	88	Küba	8	153
Mozambik	158	24	Filipinler	36	88	Macaristan	8	153
Benin	154	25	Brezilya	35	90	Slovakya	8	153
Swaziland	153	26	Yeşil Burun	35	90	Birleşik Arap Emirlikleri	8	153
Ekvator Ginesi	146	27	Dominik Cumhuriyeti	35	90	ABD	8	157
Kamboçya	140	28	Peru	34	93	Andorra	7	158
Togo	140	29	Ermenistan	33	94	Hırvatistan	7	158
Uganda	140	29	Moldova Cumhuriyeti	32	95	Malezya	7	158
Cibuti	138	31	Lübnan	31	96	Polonya	7	158
Senegal	137	32	Nauru	30	97	Avustralya	6	162
Madagaskar	126	33	Paraguay	29	98	Brunei Darussalam	6	162
Zimbabve	126	33	Ürdün	28	99	Kanada	6	162
Irak	125	35	Meksika	28	99	İrlanda	6	162
Timor-Leste	124	36	Palau	28	99	İsrail	6	162
Gambia	123	37	Ekvador	27	102	Malta	6	162
Kenya	123	37	Saint Vincent ve Grenadines	27	102	Yeni Zelanda	6	162
Haiti	118	39	Saudi Arabistan	26	104	Birleşik Krallık	6	162
Sao Tome ve Principe	118	39	Tayland	26	104	Avusturya	5	170
Tacikistan	118	39	İşgal Altındaki Filistin Toprakları	24	106	Belçika	5	170
Yemen	113	42	Panama	24	106	Kıbrıs	5	170
Botsvana	112	43	Samoa	24	106	Finlandiya	5	170
Kongo	108	44	Tunus	24	106	Fransa	5	170
Myanmar	107	45	Grenada	23	110	Almanya	5	170
Pakistan	103	46	Mikronezya (Federal Devlet)	23	110	Yunanistan	5	170
Türkmenistan	102	47	Viet Nam	23	110	Kore Cumhuriyeti	5	170
Gana	95	48	Saint Kitts ve Nevis	22	113	Lüksemburg	5	170
Papua Yeni Gine	93	49	Solomon Adaları	22	113	Hollanda	5	170
Sudan	93	49	Arnavutluk	21	115	Portekiz	5	170
Azerbaycan	91	51	Kolombiya	21	115	San Marino	5	170
Gabon	91	51	Cook Adaları	21	115	İsviçre	5	170
Lao Demok. Halk Cum.	91	51	Rusya Federasyonu	21	115	Çek Cumhuriyeti	4	183
Hindistan	87	54	Venezüela	21	115	Danimarka	4	183
Bhutan	85	55	Arjantin	20	120	İzlanda	4	183
Eritre	85	55	Fiji	20	120	İtalya	4	183
Lesotho	84	57	Jamaika	20	120	Japonya	4	183
Nepal	82	58	Romanya	20	120	Monako	4	183
Komoros	73	59	Trinidad ve Tobago	20	120	Norveç	4	183
Kazakistan	73	59	Ukrayna	20	120	Slovenya	4	183
Maldivler	72	61	Tonga	19	126	İspanya	4	183
Bangladeş	69	62	Mauritius	18	127	Singapur	3	192
Guyana	69	62	Saint Lucia	18	127	İsveç	3	192
Özbekistan	69	62	Suriye Arap Cumhuriyeti	18	127	Papalık	veri yok	-
Kırgızistan	68	65	Belarus	17	130	Niue	veri yok	-

İnsani gelişimin ölçümü

Tablo 10 için bir sunuş

Eğer gelişimin daha insanca bir yüz taşınması gerekiyorsa, bu durumda ekonomik gelişmelerin ölçütleri, insani alandaki gelişmeleri ölçecek araçlara da gerek duyacaktır.

UNICEF'in görüşüne göre, çocukların refah düzeyini ve bu düzeydeki değişimleri ölçmede, üzerinde anlaşmaya varılmış bir yöntem olarak gereksinim vardır.

Beş yaş altı ölüm hızı (5YAÖH) tablo 10'da (bir sonraki sayfaya bakınız) böyle gelişimin temel göstergesi olarak kullanılmaktadır.

5YAÖH çeşitli avantajlara sahip bir göstergedir. Bir kere okullaşma düzeyi kişi başına alınan kalori miktarı ya da her bin kişiye düşen doktor sayısı –ki, bunların her biri, bir amaca yönelik araçtır.– gibi kalkınma sürecinin (girdisi) niteliğinde olan verileri değil, doğrudan doğruya bir sürecin sonucunu, nihai ürününü ölçmektedir.

İkinci olarak 5YAÖH'nın çok çeşitli girdilerin sonucu olduğu bilinmektedir. Annelerin sağlıklı beslenme olanakları ve sağlık bilgileri; ana çocuk sağlığı hizmetlerinin (doğum öncesi bakım dahil) yeterliliği; ailenin gelir ve beslenme durumları; içme suyu ve güvenilir sanitasyon hizmetleri ve nihayet, çocuğun yaşadığı ortamın sağlık göstergeleri açısından genel durumu gibi.

Üçüncüsü 5YAÖH, ortalama rakamların yaratacağı yanılgılara, örneğin kişi başına GSMH rakamından daha az olarak tanır. Çünkü insan yapımı bir terazide zenginlerin yoksullara göre bin kat daha varlıklı olması mümkünken, doğanın kirliliğinde bin kat daha fazla yaşama şansına sahip olması mümkün değildir. Bir başka deyişle, varlıklı bir azınlığın, verimli bir ülkenin 5YAÖH'nı kendi başına belirleyebilmesi çok daha güçtür. Bu nedenle, 5YAÖH, çocukların (ve bir bütün olarak da toplumun) sağlık alanındaki durumu yansıtmada kusursuz olmasa bile daha doğru bir işlev görür.

Sonuçta 5YAÖH, UNICEF tarafından, bir ülkedeki çocukların durumunu değerlendirmede en önemli gösterge olarak benimsenmiştir.

Rapordaki istatistik eklerini ülkeleri kişi başına GUG rakamlarına göre aşağıdan yukarıya değil de, 5YAÖH'na göre yukarıdan aşağıya doğru sıralamasının nedeni de budur.

5YAÖH'nın hangi hızla aşağı çekilebildiği, yıllık ortalama düşüş hızı (YODH) hesaplanarak ölçülebilir. Değişimin mutlak rakamlarının karşılaştırılmasından farklı olarak YODH, 5YAÖH'nin en düşük sınırlarına yaklaşmanın giderek güçleşeceğini gösterir. Örneğin, 5YAÖH'da düşük düzeylere gelindikçe aynı mutlak azalmanın bu kez yüzde olarak daha büyük bir rakamı temsil edeceği açıktır. Bu nedenle, söz gelimi 10 puanlık bir azalma, eğer bir azalma esasen daha düşük bir 5YAÖH düzeyinde gerçekleşmişse, daha hızlı bir ilerlemeye işaret eder. (5YAÖH'da 100'den 90'a 10 puanlık bir azalma, %10'luk düşüş anlamına gelir; oysa %20'den 10'a 10 puanlık bir azalma, yüzde 50 oranında düşüş demektir.)

O halde GSHM büyüme hızlarıyla bir bütünlük içinde kullanıldığında, 5YAÖH ve buna ilişkin düşüş hızı, bir ülkenin ya da bölgenin herhangi bir zaman kesiti içinde insani gereksinimlerinden en önemli bazılarının karşılanması yolunda ne kadar ilerleme kaydettiğini gösterir.

Tablo 10'da görüldüğü gibi 5YAÖH'nın yıllık düşüş hızı ile kişi başına GSMH'nın yıllık artış hızı arasında sabit bir ilişki bulunmamaktadır. Bu tür karşılaştırmalar, asıl ekonomik gelişme ile toplumsal gelişimin karşılıklı oranlarını belirleyen politikaların, önceliklerin ve diğer etmenlerin vurgulanmasına katkıda bulunacaktır.

Son olarak aynı tablo, tek tek her ülke için geçerli doğurganlık hızını ve bu orandaki yıllık ortalama düşüş hızını da vermektedir. 5YAÖH'da önemli düşüşler gerçekleştirebilen ülkenin aynı zamanda doğurganlık oranlarında önemli ölçüde aşağı indirebildikleri, bu tabloda görülmektedir.

TABLO 10. İLERLEME HIZI

Ülkeler ve Bölgeler	5 yaş altı ölü sıralama-sındaki yeri	5 yaş altı ölü hızı			ortalama yıllık düşüş hızı (%)		1990'dan bu yana düşüş hızı (%)	Kişi başına GSYH yıllık ortalama artış hızı %		Toplam doğurganlık hızı			Ortalama yıllık düşüş hızı (%)	
		1960	1990	2003	1960-90	1990-2003		1960-90	1990-2003	1960	1990	2003	1960-90	1990-2003
Afganistan	4	360	260	257	1.1	0.1	1	0.1x	-	7.7	7.1	6.8	0.3	0.4
Arnavutluk	115	151	45	21	4.0	5.9	53	-	5.1	5.9	3.0	2.3	2.3	2.2
Cezayir	76	280	69	41	4.7	4.0	41	2.4	0.6	7.3	4.7	2.8	1.5	4.3
Andorra	158	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Angola	3	345	260	260	0.9	0.0	0	-	0.4	6.4	7.2	7.2	-0.4	0.0
Antigua ve Barbuda	143	-	-	12	-	-	-	-	1.5	-	-	-	-	-
Arjantin	120	72	28	20	3.1	2.6	29	0.6	1.1	3.1	2.9	2.4	0.2	1.6
Ermenistan	94	-	60	33	-	4.6	45	-	2.8	4.5	2.4	1.1	2.1	6.5
Avustralya	162	24	10	6	2.9	3.9	40	2.0	2.5	3.3	1.9	1.7	1.8	0.9
Avusturya	170	43	9	5	5.2	4.5	44	3.3	1.8	2.7	1.5	1.3	2.0	1.2
Azerbaycan	51	-	105	91	-	1.1	13	-	1.4x	5.5	2.8	2.1	2.3	2.4
Bahamalar	138	68	29	14	2.8	5.6	52	1.2	0.2x	4.4	2.6	2.3	1.8	1.0
Bahreyn	133	160	19	15	7.1	1.8	21	-	1.5x	7.1	3.8	2.6	2.1	3.2
Bangladeş	62	248	144	69	1.8	5.7	52	0.2	3.1	6.8	4.6	3.4	1.3	2.5
Barbados	142	90	16	13	5.8	1.6	19	3.0	1.4	4.5	1.7	1.5	3.2	1.0
Belarus	130	47	17	17	3.4	0.0	0	-	0.8	2.7	1.9	1.2	1.2	3.8
Belçika	170	35	9	5	4.5	4.5	44	3.0	1.8	2.6	1.6	1.7	1.6	-0.5
Belize	79	104	49	39	2.5	1.8	20	3.2	2.3x	6.5	4.5	3.1	1.2	3.1
Benin	25	296	185	154	1.6	1.4	17	0.4	2.2	6.9	6.7	5.6	0.1	1.5
Bhutan	55	300	166	85	2.0	5.1	49	-	3.7	5.9	5.8	5.0	0.1	1.2
Bolivya	65	255	120	66	2.5	4.6	45	-0.3	1.0	6.7	4.9	3.8	1.0	2.1
Bosna Hersek	130	160	22	17	6.6	2.0	23	-	15.4x	4.0	1.7	1.3	2.9	2.2
Botsvana	43	173	58	112	3.6	-5.1	-93	8.7	2.2	6.7	4.8	3.7	1.1	2.2
Brezilya	90	177	60	35	3.6	4.1	42	3.6	1.2	6.2	2.8	2.2	2.6	2.0
Brunei Darussalam	162	87	11	6	6.9	4.7	45	-1.8x	-0.7x	6.9	3.2	2.5	2.6	2.1
Bulgaristan	133	70	16	15	4.9	0.5	6	-	0.6	2.2	1.7	1.1	0.9	3.6
Burkina Faso	8	315	210	207	1.4	0.1	1	1.1	1.7	6.7	7.3	6.7	-0.3	0.7
Burundi	15	250	190	190	0.9	0.0	0	2.0	-3.6	6.8	6.8	6.8	0.0	0.0
Kamboçya	28	-	115	140	-	-1.5	-22	-	3.4x	6.3	5.6	4.7	0.4	1.5
Kamerun	21	255	139	166	2.0	-1.4	-19	2.5	0.2	5.8	5.9	4.6	-0.1	2.1
Kanada	162	33	9	6	4.3	3.1	33	2.3x	2.2	3.8	1.7	1.5	2.7	1.0
Yeşil Burun	90	-	60	35	-	4.1	42	-	3.4	7.0	5.2	3.3	1.0	3.8
Orta Afrika Cumhuriyeti	18	327	180	180	2.0	0.0	0	-0.6	-0.4	5.6	5.6	4.9	0.0	1.1
Çad	12	-	203	200	-	0.1	1	-1.2	-0.1	6.0	6.7	6.6	-0.4	0.1
Şili	150	155	19	9	7.0	5.7	53	1.2	4.1	5.3	2.6	2.3	2.4	1.0
Çin	87	225	49	37	5.1	2.2	24	5.5	8.5	5.7	2.2	1.8	3.2	1.7
Kolombiya	115	125	36	21	4.1	4.1	42	2.3	0.4	6.8	3.1	2.6	2.6	1.5
Komoros	59	265	120	73	2.6	3.8	39	-	-1.3	6.8	6.2	4.8	0.3	2.1
Kongo	44	220	110	108	2.3	0.1	2	2.8	-1.4	5.9	6.3	6.3	-0.2	0.0
Kongo Demokratik Cumhuriyeti	9	302	205	205	1.3	0.0	0	-1.4	-6.4	6.2	6.7	6.7	-0.3	0.0
Cook Adaları	115	-	32	21	-	3.2	34	-	-	-	-	-	-	-
Kosta Rika	149	123	17	10	6.6	4.1	41	1.6	2.6	7.2	3.2	2.3	2.7	2.8
Fildişi Sahili	14	290	157	192	2.0	-1.5	-22	1.0	-0.4	7.2	6.5	4.7	0.3	2.7
Hırvatistan	158	98	13	7	6.7	4.8	46	-	2.4	2.3	1.7	1.7	1.0	0.0
Küba	153	54	13	8	4.7	3.7	38	-	3.5x	4.2	1.7	1.6	3.0	0.5
Kıbrıs	170	36	12	5	3.7	6.7	58	6.2x	3.2	3.5	2.4	1.9	1.3	1.9
Çek Cumhuriyeti	183	25	11	4	2.7	7.8	64	-	1.5	2.3	1.8	1.2	0.8	3.4
Danimarka	183	25	9	4	3.4	6.2	56	2.1	2.0	2.6	1.6	1.8	1.6	-1.0
Cibuti	31	289	175	138	1.7	1.8	21	-	-3.3	7.8	6.3	5.6	0.7	1.0
Dominik	138	-	23	14	-	3.8	39	-	1.2	-	-	-	-	-
Dominik Cumhuriyeti	90	149	65	35	2.8	4.8	46	3.0	4.0	7.4	3.4	2.7	2.6	1.9
Ekvador	102	178	57	27	3.8	5.7	53	2.0	0.1	6.7	3.8	2.7	1.9	2.8
Mısır	79	278	104	39	3.3	7.5	63	3.5	2.5	7.0	4.4	3.3	1.5	2.4
El Salvador	88	191	60	36	3.9	3.9	40	-0.4	2.1	6.8	3.7	2.9	2.0	2.0
Ekvator Ginesi	27	316	206	146	1.4	2.6	29	-	20.9	5.5	5.9	5.9	-0.2	0.0
Eritre	55	-	147	85	-	4.2	42	-	1.3x	6.9	6.2	5.4	0.4	1.2
Estonya	150	52	17	9	3.7	4.9	47	-	2.7	2.0	1.9	1.2	0.2	3.8
Etiyopya	20	269	204	169	0.9	1.4	17	-	1.9	6.9	6.9	6.1	0.0	1.0
Fiji	120	97	31	20	3.8	3.4	35	1.9	1.5	6.4	3.4	2.9	2.1	1.3

	5 yaş altı ölü sıralama-sındaki yeri	5 yaş altı ölüm hızı			ortalama yıllık düşüş hızı (%)		1990'dan bu yana düşüş hızı (%)	Kişi başına GSYH yıllık ortalama artış hızı %		Toplam doğurganlık hızı			Ortalama yıllık düşüş hızı (%)	
		1960	1990	2003	1960-90	1990-2003		1960-90	1990-2003	1960	1990	2003	1960-90	1990-2003
Finlandiya	170	28	7	5	4.6	2.6	29	3.4	2.5	2.7	1.7	1.7	1.5	0.0
Fransa	170	34	9	5	4.4	4.5	44	2.9	1.5	2.8	1.8	1.9	1.5	-0.5
Gabon	51	-	92	91	-	0.1	1	3.1	-0.2	4.1	5.4	3.9	-0.9	2.7
Gambia	37	364	154	123	2.9	1.7	20	1.1x	0.1	6.4	5.9	4.7	0.3	1.9
Gürcistan	75	-	47	45	-	0.3	4	3.9x	-2.7	2.9	2.1	1.4	1.1	3.4
Almanya	170	40	9	5	5.0	4.5	44	2.2x	1.2	2.4	1.4	1.4	1.8	0.0
Gana	48	215	125	95	1.8	2.1	24	-1.4	2.1	6.9	5.7	4.1	0.6	2.7
Yunanistan	170	64	11	5	5.9	6.1	55	3.5	2.4	2.2	1.5	1.3	1.3	1.2
Grenada	110	-	37	23	-	3.7	38	-	2.3	-	-	-	-	-
Guatemala	74	202	82	47	3.0	4.3	43	1.4	1.1	6.9	5.6	4.4	0.7	2.0
Gine	23	380	240	160	1.5	3.1	33	-	1.7	7.0	6.6	5.8	0.2	1.1
Gine-Bissau	10	-	253	204	-	1.7	19	-0.2x	-2.5	5.8	7.1	7.1	-0.7	0.0
Guyana	62	126	90	69	1.1	2.0	23	-0.1	3.6	6.5	2.6	2.3	3.1	1.0
Haiti	39	253	150	118	1.7	1.8	21	0.1	-2.8	6.3	5.4	3.9	0.5	2.7
Papalık	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Honduras	76	204	59	41	4.1	2.8	31	1.2	0.2	7.5	5.1	3.7	1.3	2.7
Macaristan	153	57	16	8	4.2	5.3	50	3.9	2.6	2.0	1.8	1.2	0.4	3.4
İzlanda	183	22	5	4	4.9	1.7	20	3.6	2.1	4.0	2.2	1.9	2.0	1.2
Hindistan	54	242	123	87	2.3	2.7	29	1.7	4.0	5.9	4.0	3.0	1.3	2.4
Endonezya	76	216	91	41	2.9	6.1	55	4.3	2.0	5.5	3.3	2.3	1.7	3.0
İran İslam Cumhuriyeti	79	281	72	39	4.5	4.7	46	-3.5x	2.4	7.0	5.0	2.3	1.1	6.5
Irak	35	171	50	125	4.1	-7.0	-150	-1.1	-	7.2	5.9	4.7	0.7	1.9
İrlanda	162	36	9	6	4.6	3.1	33	3.1	6.6	3.8	2.1	1.9	2.0	0.8
İsrail	162	39	12	6	3.9	5.3	50	3.1	1.5	3.9	3.0	2.7	0.9	0.9
İtalya	183	50	10	4	5.4	7.0	60	3.3	1.5	2.4	1.3	1.2	2.0	0.7
Jamaika	120	74	20	20	4.4	0.0	0	0.1	0.0	5.4	2.8	2.3	2.2	1.6
Japonya	183	40	6	4	6.3	3.1	33	4.8	1.0	2.0	1.6	1.3	0.7	1.7
Ürdün	99	139	40	28	4.2	2.7	30	2.5x	0.9	7.7	5.4	3.5	1.2	3.6
Kazakistan	59	-	63	73	-	-1.1	-16	-	0.4	4.5	2.7	1.9	1.7	2.9
Kenya	37	205	97	123	2.5	-1.8	-27	2.3	-0.6	8.0	6.1	3.9	0.9	3.7
Kiribati	65	-	88	66	-	2.2	25	-5.3x	2.7	-	-	-	-	-
Kore Demokratik														
Halk Cumhuriyeti	72	120	55	55	2.6	0.0	0	-	-	4.4	2.4	2.0	2.0	1.5
Kore Cumhuriyeti	170	127	9	5	8.8	4.5	44	6.3	4.6	6.0	1.6	1.4	4.4	1.1
Kuveyt	150	128	16	9	6.9	4.4	44	-6.2x	-1.7x	7.3	3.6	2.6	2.4	2.7
Kırgızistan	65	-	80	68	-	1.3	15	-	-2.5	5.1	3.7	2.6	1.1	2.9
Lao Halk														
Demokratik Cumhuriyeti	51	235	163	91	1.2	4.5	44	-	3.7	6.2	6.1	4.7	0.1	2.2
Litvanya	143	44	18	12	3.0	3.1	33	4.0x	1.1	1.9	1.9	1.1	0.0	4.6
Lübnan	96	85	37	31	2.8	1.4	16	-	2.9	6.3	3.1	2.2	2.4	2.9
Lesotho	57	203	120	84	1.8	2.7	30	4.4	2.4	5.8	5.0	3.8	0.5	2.3
Liberya	5	288	235	235	0.7	0.0	0	-1.9	5.3	6.7	6.9	6.8	-0.1	0.1
Libya	132	270	42	16	6.2	7.4	62	1.1x	-	7.1	4.9	3.0	1.2	4.1
Liechtenstein	146	-	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Litvanya	146	70	14	11	5.4	1.9	21	-	0.6	2.5	1.9	1.3	0.9	3.2
Lüksemburg	170	41	9	5	5.1	4.5	44	2.6	3.6	2.3	1.6	1.7	1.2	-0.5
Madagaskar	33	186	168	126	0.3	2.2	25	-1.3	-0.9	6.9	6.3	5.6	0.3	1.0
Malawi	19	361	241	178	1.3	2.3	26	1.5	1.0	6.9	7.0	6.1	0.0	1.1
Malezya	158	105	21	7	5.4	8.5	67	4.1	3.4	6.8	3.8	2.9	1.9	2.3
Maldivler	61	300	115	72	3.2	3.6	37	-	4.5x	7.0	6.4	5.3	0.3	1.6
Mali	7	500	250	220	2.3	1.0	12	0.0x	2.4	7.1	7.0	7.0	0.0	0.0
Malta	162	42	14	6	3.7	6.5	57	7.1	3.6x	3.4	2.0	1.8	1.8	0.9
Marshall Adaları	71	-	92	61	-	3.2	34	-	-2.7	-	-	-	-	-
Moritanya	16	310	183	183	1.8	0.0	0	0.8	2.2	6.5	6.2	5.8	0.2	0.6
Mauritius	127	92	25	18	4.3	2.5	28	2.9x	4.0	5.8	2.2	1.9	3.2	1.2
Meksika	99	134	46	28	3.6	3.8	39	2.4	1.4	6.9	3.4	2.5	2.4	2.6
Mikronezya (Federal Devlet)	110	-	31	23	-	2.3	26	-	-1.4	7.0	5.0	3.8	1.1	2.3
Moldova Cumhuriyeti	95	88	37	32	2.9	1.1	14	-	-5.7	3.3	2.4	1.4	1.1	4.5
Monako	183	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

TABLO 10. İLERLEME HIZI

	5 yaş altı ölü sıralama-sındaki yeri	5 yaş altı ölüm hızı			ortalama yıllık düşüş hızı (%)		1990'dan bu yana düşüş hızı (%)	Kişi başına GSYH yıllık ortalama artış hızı		Toplam doğurganlık hızı			Ortalama yıllık düşüş hızı (%)	
		1960	1990	2003	1960-90	1990-2003		1960-90	1990-2003	1960	1990	2003	1960-90	1990-2003
Moğolistan	65	-	104	68	-	3.3	35	-	0.4	6.0	4.1	2.4	1.3	4.5
Fas	79	211	85	39	3.0	6.0	54	2.3	1.0	7.2	4.0	2.7	2.0	3.3
Mozambik	24	313	235	158	1.0	3.1	33	-	4.6	6.5	6.3	5.6	0.1	1.0
Myanmar	45	252	130	107	2.2	1.5	18	1.4	5.7x	6.0	4.0	2.8	1.4	3.0
Namibya	65	168	86	65	2.2	2.2	24	-	0.9	6.2	5.8	4.5	0.2	2.1
Nauru	97	-	-	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nepal	58	315	145	82	2.6	4.4	43	0.8	2.1	5.9	5.1	4.2	0.5	1.6
Hollanda	170	22	8	5	3.4	3.6	38	2.4	2.1	3.1	1.6	1.7	2.2	-0.5
Yeni Zelanda	162	26	11	6	2.9	4.7	45	1.1	2.1	4.0	2.1	2.0	2.1	0.4
Nikaragua	85	193	68	38	3.5	4.5	44	-1.5	1.5	7.3	4.9	3.7	1.3	2.3
Nijer	2	354	320	262	0.3	1.5	18	-2.2	-0.7	7.9	8.1	8.0	-0.1	0.1
Nijerya	13	290	235	198	0.7	1.3	16	0.4	0.0	6.9	6.5	5.4	0.2	1.5
Niue	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Norveç	183	23	9	4	3.1	6.2	56	3.5	2.8	2.9	1.8	1.8	1.6	0.0
İşgal Altındaki Filistin Toprakları	106	-	40	24	-	3.9	40	-	-6.0x	7.7	6.4	5.5	0.6	1.3
Umman	143	280	30	12	7.4	7.0	60	7.6	0.9x	7.2	6.7	4.9	0.2	2.6
Pakistan	46	227	130	103	1.9	1.8	21	2.9	1.1	6.3	6.0	5.0	0.2	1.5
Palau	99	-	34	28	-	1.5	18	-	-0.3x	-	-	-	-	-
Panama	106	88	34	24	3.2	2.7	29	1.8	2.3	5.9	3.0	2.7	2.3	0.9
Papua Yeni Gine	49	214	101	93	2.5	0.6	8	0.9	0.2	6.3	5.1	4.0	0.7	2.0
Paraguay	98	90	37	29	3.0	1.9	22	3.0	-0.6	6.5	4.7	3.8	1.1	1.8
Peru	93	234	80	34	3.6	6.6	58	0.4	2.1	6.9	3.9	2.8	1.9	2.8
Filipinler	88	110	63	36	1.9	4.3	43	1.5	1.2	7.0	4.3	3.1	1.6	2.7
Polonya	158	70	19	7	4.3	7.7	63	-	4.7	3.0	2.0	1.3	1.4	3.6
Portekiz	170	112	15	5	6.7	8.5	67	4.1	2.3	3.1	1.6	1.4	2.2	1.1
Katar	133	140	25	15	5.7	3.9	40	-	-	7.0	4.4	3.2	1.5	2.7
Romanya	120	82	32	20	3.1	3.6	38	2.0x	0.5	2.3	1.9	1.3	0.6	3.2
Rusya Federasyonu	115	64	21	21	3.7	0.0	0	3.8x	-1.5	2.7	1.8	1.1	1.4	4.1
Rwanda	11	206	173	203	0.6	-1.2	-17	1.1	0.7	8.1	6.9	5.7	0.5	1.6
Saint Kitts ve Nevis	113	-	36	22	-	3.8	39	3.7x	3.2	-	-	-	-	-
Saint Lucia	127	-	24	18	-	2.2	25	-	0.2	6.9	3.4	2.3	2.4	3.3
Saint Vincent and the Grenadines	102	-	26	27	-	-0.3	-4	7.1	3.0	7.2	3.0	2.2	2.9	2.6
Samoa	106	210	42	24	5.4	4.3	43	-	3.1x	7.3	4.8	4.1	1.4	1.3
San Marino	170	-	10	5	-	5.3	50	-	-	-	-	-	-	-
Sao Tome ve Principe	39	-	118	118	-	0.0	0	-	-0.2	5.9	5.2	3.9	0.4	2.4
Suudi Arabistan	104	250	44	26	5.8	4.0	41	0.2x	-0.6x	7.2	6.2	4.5	0.5	2.7
Senegal	32	300	148	137	2.4	0.6	7	-0.6	1.4	7.0	6.3	4.9	0.4	2.1
Srbistan ve Karadağ	138	120	26	14	5.1	4.8	46	-	3.6x	2.7	2.1	1.6	0.8	2.3
Şeyseller	133	-	21	15	-	2.6	29	3.1	2.2	-	-	-	-	-
Sierra Leone	1	390	302	284	0.9	0.5	6	0.6	-5.2	6.2	6.5	6.5	-0.2	0.0
Singapur	192	40	8	3	5.4	7.5	63	6.8	3.5	5.5	1.7	1.3	3.9	2.2
Slovakya	153	40	15	8	3.3	4.8	47	-	2.4	3.1	2.0	1.3	1.5	3.6
Slovenya	183	45	9	4	5.4	6.2	56	-	4.1x	2.4	1.5	1.1	1.6	2.6
Solomon Adaları	113	185	36	22	5.5	3.8	39	2.4x	-2.8	6.4	5.8	4.4	0.3	2.3
Somali	6	-	225	225	-	0.0	0	-1.0	-	7.3	7.3	7.2	0.0	0.1
Güney Afrika	65	-	60	66	-	-0.7	-10	1.3	0.2	6.5	3.6	2.6	2.0	2.7
İspanya	183	57	9	4	6.2	6.2	56	3.2	2.3	2.8	1.4	1.2	2.3	1.3
Sri Lanka	133	133	32	15	4.7	5.8	53	2.8	3.3	5.7	2.6	2.0	2.6	2.2
Sudan	49	208	120	93	1.8	2.0	23	0.2	3.3	6.7	5.5	4.3	0.7	2.1
Surinam	79	-	48	39	-	1.6	19	-0.6x	0.5x	6.6	2.7	2.4	3.0	1.0
Swaziland	26	225	110	153	2.4	-2.5	-39	2.0x	0.2	6.9	6.0	4.5	0.5	2.4
İsveç	192	20	6	3	4.0	5.3	50	2.2	2.0	2.3	2.0	1.6	0.5	1.9
İsviçre	170	27	8	5	4.1	3.6	38	1.6	0.4	2.4	1.5	1.4	1.6	0.6
Suriye Arap Cumhuriyeti	127	200	44	18	5.0	6.9	59	2.9	1.4	7.5	5.4	3.3	1.1	4.1
Tacikistan	39	-	128	118	-	0.6	8	-	-4.5	6.3	4.9	3.0	0.8	4.1
Tanzanya	22	241	163	165	1.3	-0.1	-1	-	1.0	6.8	6.3	5.1	0.3	1.8
Tayland	104	148	40	26	4.4	3.3	35	4.6	2.8	6.4	2.3	1.9	3.4	1.6

	5 yaş altı ölü sıralama-sındaki yeri	5 yaş altı ölüm hızı			ortalama yıllık düşüş hızı (%)		1990'dan bu yana düşüş hızı (%)	Kişi başına GSYH yıllık ortalama artış hızı		Toplam doğurganlık hızı			Ortalama yıllık düşüş hızı (%)	
		1960	1990	2003	1960-90	1990-2003		1960-90	1990-2003	1960	1990	2003	1960-90	1990-2003
Eski Yugoslav Cumhuriyeti	146	177	33	11	5.6	8.5	67	-	-0.5	4.2	2.0	1.9	2.5	0.4
Timor-Leste	36	-	160	124	-	2.0	23	-	-	6.4	5.0	3.8	0.8	2.3
Togo	29	267	152	140	1.9	0.6	8	1.2	-0.7	7.1	6.3	5.3	0.4	1.4
Tonga	126	-	27	19	-	2.7	30	-	2.0	7.3	4.7	3.7	1.5	2.0
Trinidad ve Tobago	120	73	24	20	3.7	1.4	17	1.6	3.0	5.1	2.5	1.6	2.4	3.7
Tunus	106	254	52	24	5.3	5.9	54	3.3x	3.1	7.1	3.6	2.0	2.3	4.9
Türkiye	79	219	78	39	3.4	5.3	50	1.9x	1.3	6.4	3.4	2.4	2.1	2.9
Türkmenistan	47	-	97	102	-	-0.4	-5	-	-1.3	6.4	4.3	2.7	1.3	3.9
Tuvalu	73	-	56	51	-	0.7	9	-	-	-	-	-	-	-
Uganda	29	224	160	140	1.1	1.0	13	-	3.8	6.9	7.1	7.1	-0.1	0.0
Ukrayna	120	53	22	20	2.9	0.7	9	-	-4.7	2.5	1.8	1.2	1.1	3.4
Birleşik Arap Emirlikleri	153	223	14	8	9.2	4.3	43	-4.8x	-2.1x	6.9	4.2	2.8	1.7	3.4
Birleşik Krallık	162	27	10	6	3.3	3.9	40	2.1	2.4	2.7	1.8	1.6	1.4	1.0
ABD	157	30	10	8	3.7	1.7	20	2.2	2.0	3.5	2.0	2.1	1.9	-0.4
Uruguay	138	56	24	14	2.8	4.1	42	0.9	0.9	2.9	2.5	2.3	0.5	0.7
Özbekistan	62	-	79	69	-	1.0	13	-	-0.5	6.7	4.0	2.4	1.7	4.3
Vanuatu	85	225	70	38	3.9	4.7	46	-	-0.3	7.2	4.9	4.1	1.3	1.5
Venezüela	115	75	27	21	3.4	1.9	22	-0.5	-1.5	6.6	3.5	2.7	2.1	2.2
Viet Nam	110	112	53	23	2.5	6.4	57	-	5.9	6.9	3.7	2.3	2.1	4.0
Yemen	42	340	142	113	2.9	1.8	20	-	2.4	8.3	8.1	7.0	0.1	1.2
Zambiya	17	213	180	182	0.6	-0.1	-1	-1.2	-0.9	6.6	6.3	5.6	0.2	1.0
Zimbabve	33	159	80	126	2.3	-3.5	-58	1.1	-0.8x	7.2	5.6	3.9	0.8	3.0

ÖZET GÖSTERGELER

Sahra Güneyi Afrika	278	188	175	1.3	0.6	7	1.1	0.4	6.8	6.3	5.4	0.3	1.3
Orta Doğu ve Kuzey Afrika	249	81	56	3.7	2.8	31	2.2	2.0	7.1	5.0	3.4	1.2	3.2
Güney Asya	244	129	92	2.1	2.6	29	1.7	3.6	6.0	4.3	3.3	1.1	2.2
Doğu Asya ve Pasifik	208	58	40	4.3	2.9	31	5.3	6.2	5.8	2.5	2.0	2.8	1.9
Latin Amerika ve Karayipler	153	54	32	3.5	4.0	41	2.3	1.3	6.0	3.2	2.5	2.1	2.1
ODA/BDT	112	51	41	2.6	1.7	20	-	-0.5	3.2	2.3	1.6	1.1	3.0
Sanayileşmiş ülkeler	39	10	6	4.5	3.9	40	3.0	1.8	2.8	1.7	1.7	1.7	0.0
Gelişmekte olan ülkeler	224	105	87	2.5	1.4	17	3.0	3.7	6.0	3.6	2.9	1.7	1.8
En az gelişmiş ülkeler	278	181	155	1.4	1.2	14	0.0	1.8	6.7	5.9	5.1	0.4	1.2
Dünya	198	95	80	2.4	1.3	16	3.0	2.1	5.0	3.2	2.7	1.5	1.4

Her bir kategorideki ülkeler 140. sayfada sıralanmaktadır.

GÖSTERGELERLE İLGİLİ TANIMLAR

Beş yaş altı ölüm hızı – Doğumdan itibaren tam 5 yaşına gelinceye kadar olan dönemde ölüm olasılığının 1.000 canlı doğum bazında ifadesi.

1990'dan bu yana düşüş (%) – 5 yaş altı ölümlerde (5YAÖ) 1990'dan 2003'ye kadar uzanan dönemde gerçekleşen yüzde azalma. BM'nin 2000 yılındaki bin yıl değerlendirmesi 5YAÖ'de 1990'dan 2015'e üçte ikilik (%67) azalma hedefini koymuştu. Dolayısıyla buradaki gösterge bu hedefe yönelik mevcut ilerlemeye işaret etmektedir.

Kişi başına GSYH – Gayri safi yurtiçi hasıla (GSYH), yerleşik bütün üreticilerin yarattıkları katma değerler, artı hasılların değerlendirilmesine dahil edilmeyen üretim vergileri (eksi sübvansiyonlar) olarak hesaplanır. Kişi başına GSYH, gayri safi milli hasılların yıl ortası nüfusa bölünmesiyle elde edilir. Büyüme, yerel para cinsinden ve sabit fiyatlarla GSYH verileri üzerinden hesaplanır.

Toplam doğurganlık hızı – Her kadının çocuk doğurma çağı sonuna kadar hayatta kalması ve her yaşta da o yaşa özgü cari doğum oranına göre çocuk yapması durumunda kadın başına doğacak toplam çocuk sayısı.

BAŞLICA VERİ KAYNAKLARI

5 yaş altı ölümler – Birleşmiş Milletler Nüfus ve İstatistik Bölümleri ve UNICEF.

Kişi başına GSYH – Dünya Bankası.

Doğurganlık – Birleşmiş Milletler Nüfus Bölümü.

NOTLAR

- Veri yok.

x Sütun başlığında belirtilen yıllar ya da dönemlerden farklı yıllara ve dönemlere ait olan, standart tanımlara uymayan yada ülkenin yalnızca bir bölümü hakkında bilgi sağlayan veriler.